

Gabriela BUTUC și Viorica GEANTĂ-CHELBEA

Foto: Stelian GRĂJDAN

Verva cuceritoare a comediei

Teatrul de bulevard, devenit popular și peste Ocean, a fost atras ca de un magnet de triunghiul conjugal. Emulii lui Labiche și ai aceluia „Mozart al vodevilului” care a fost Feydeau, au urmărit adesea, cu inepuizabilă inventivitate, nu atât peripețiile menajului în trei, cât strădaniile soților infideli și ale prietenilor lor slabi de înger de a-și masca relațiile adulterine și de a salva aparențele unei moralități fără reproș. Or, evident azi, „nimic nu mai e cum a fost”. Revoluția sexuală – a pulverizat multe dintre clasicele scrupule sentimentale și a aruncat în aer problemele onoarei burgeze – înlocuindu-le, rapid și concret, cu obsesia eficienței și a performanței erotice.

Și iată-ne – în comedia **Fanteziile sexuale ale soțului meu aproape că m-au înnebunit**, de fapt în farsa americanului John Tobias (nu întâmplător scenarist al faimosului *Mortal Kombat*) – într-un apartament de lux din Manhattan în care soția unui întreprinzător de succes apelează la serviciile instalatorului... Evident, calorigerul se dovedește doar un pretext. Dar nu vă grăbiți! Nu e vorba de o trivială tentativă de consolare în brațele vânjoase ale unui om al muncii, ci de o „nevastă disperată” și decisă; o femeie care, de comun acord cu soțul, vrea să-l ajute pe acesta să pornească motorul care s-a gripat, dă rateuri, ba chiar nu mai pornește deloc (situație cu atât mai depășită cu cât dl. Griffin conduce o prosperă afacere cu „generatoare”).

Și ce să facă bieții oameni care, după sute și chiar mii de ani de eforturi într-o „civilizație” și-au pierdut instinctul vital? Cum să recapete ei „dorința sălbatică” –

după ce toate „stratagemele cu Kamasutra”, vitamina B12, ori dieta cu stridii au dat chix? Noroc cu cartea unui Leopold Buumgartner, descendent al psihanalizatorilor la modă în SUA; carte pe care soții Griffin au studiat-o ca pe Biblie. Or, „Know-how”-ul din *Trăiește-ți fanteziile* preamărește binefacerile voyeurismului și ale travestiului.

Și iată-l pe Connelly, instalatorul, și așa tulburat de avansurile neașteptate ale cucoanei, gata să facă infarct când dă, din greșală, peste soțul îmbrăcat în minijupă, răbdător instalat la postul de observație din șifonier pentru a lua în vizor, pe gaura cheii, scenele de seducție. Sigur că bietul Connelly vrea să-și ia cât mai repede tălpășița. Dar soții Griffin, uniți în „know-how”, îmbină imbatabil explicațiile, și persuasiunea cu șantajul. (Căci Connelly trăgea și el cu ochiul la ferestrele camerelor de baie.)

Sarabanda situațiilor surprinzătoare continuă alert, animată de te miri cine. Hoțul venit la furat și descoperit, ascuns într-o debara, este obligat, la rândul lui, să intre în jocul fanteziilor sexuale. Și el are însă nevoie măcar de răsfoirea unui *Play boy* etc. Noroc de intrarea în scenă, furtunoasă a lui Luise, cumnata părăsită de partenerul ei de o viață... *Cum vedeți, nimeni nu e perfect!* Nu există om fără probleme sexuale. *Multă lume necăjită!*

Comedia lui John Tobias, este, fără îndoială, bine ascunsă. Dar sunt gata să jur cu mâna pe traducerea lui Costin Manoliu și a Annei Maria Popa, că e și mai bine pusă în scenă la Teatrul „Sică Alexandrescu” din Brașov. Regizorul Puiu Șerban dovedește, încă odată, că are vocația comediei. În decorul unic, cu multe dulapuri, uși, debarale, și dominat de un impozant pat matrimonial cu baldachin (scenografia: Mihai Mădescu, costume: Luana Drăgoiescu), locomotiva farsei înaintează energic, acțiunea desfășurându-se viu, spiritual și fără vulgarități!

Puiu Șerban știe să conceapă o nostimă „adunătura de ciudați”, toți cu apariții „hαιοase”; să încarce întâlnirile neașteptate nu doar de surpriză, de adevărul uman; să detroneze sarcastic situațiile imprezibile. El scoate savuroase efecte din „jongleriile” eroilor cu pălării-caschete, cu revolvere, cu paharele de șampanie, ori cu „cătușele roz”. Încântă utilizarea aluzivă, dar, repet, lipsită de trivialitate cu obiectele scenice („ciocanul” rămâne o unealtă de lucru inocentă și o armă de apărare.)

Inventivul conducător al sarabandei spirituale și vesele, care este aici directorul de scenă, știe să persifleze și să parodieze cu umor registrele literaturii romantice, melodramatice sau sado-masochiste, să mascheze dezinvolt neverosimilul intrigii sau banalitatea și convenționalitatea finalului. O face cu vervă, punând în mișcare un bogat evantai de gaguri și un fin dozaj al efectelor – toate într-un ritm susținut (ce nu dă semne de oboseală decât spre final).

În spectacolul de la Brașov, comical mecanic și râsul, aferent au mereu ca suport viul vieții și „comedia umană”, mentalitatea și reacțiile bărbaților și femeilor aflați față în față: cu slăbiciunile, cu naivitățile, cu iluziile, cu teoriile, cu fantezmele lor absurde. Majoritatea compozițiilor actoricești mizează pe paradox, pe șocul trăirii lui. Astfel, specialistul în „cazane sub presiune” este interpretul cu o mereu proaspătă, credibilă, fermecătoare naivitate și candoare de Demis Muraru. Connelly apare la început extrem de contrariat, îngrozit și dezarmat în fața insolitului „surprise party” la care a nimerit. Dar, odată intrat în joc, el se erijează conștiincios – ba chiar cu voluptăți ironice și accente de cruzime – în „regizor exigent”, „antrenor sever”, și chiar „comentator”.

Cuceritor este și Mihai Bica, *domnul Griffin*, în minijupă și încălțările bărbătești, e o apariție grotescă și suculentă. Iar scena în care personajul cu această înfățișare,

Demis MURARU și Gabriela BUTUC

Foto: Stelian GRĂJIDAN

vorbește pe un ton decis bărbătesc, autoritar și chiar amenințător cu un subordonat care l-a sunat întâmplător, acasă, este, în absurdul ei, „delicioasă”.

Doamna Griffin, soția fidelă dar dominatoare și „întreprinzătoare”, e jucată de Gabriela Butuc. Actrița știe să fie distinsă și feminină, și cuceritoare, frivol provocatoare, persuasivă și tiranică. (Fanteziile imaginare, Rosa, castelana pe punctul de a fi violată de brute – ar trebui, însă, mai bine delimitate de registrul „realist”).

O apariție funambulescă, de grand-guignol, într-o cursă nebună printre stări și măști este și Viorica Geantă-Chelbea – în *Luisa*. Personajul pitoresc, versatil și cu facondă creat de ea, are treceri amețitoare de la intrări furtunoase și ieșiri explozive și amenințătoare la stări de slăbiciune și epuizare ce provoacă simpatia.

„Spărgătorul” e configurat cu dăruire de tânărul Dragoș Dumitru ca un „pantin à ressort”, ca un Hopa Mitică într-o continuă schimbare și într-o continuă agitație frenetică. Interpretul, încă student, joacă amuzant indignarea amărâtului față de perversitățile bogaților și înduioșează atunci când se erijează în avocat al moralității și al trăirilor firești.

Hohotele de râs ale publicului din Sala Mare – au acompaniat, în chip fericit, desfășurarea ideală a reprezentației.

Teatrul „Sică Alexandrescu” din Brașov – Fanteziile sexuale ale soțului meu de John Tobias. Traducerea și adaptarea: Costin Manoliu și Anna Maria Popa. Regia: Puiu Șerban. Decorul: Mihai Madescu. Costumele: Luana Drăgoescu. Cu: Gabriela Butuc, Mihai Bica, Viorica Geantă-Chelbea, Demis Muraru, Dragoș Dumitru. Data premierei: 16 februarie 2008.